Ч. 122 (13.070). Львів, субота 4. червня 1932. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 26·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

По невдачах відворот.

Уступки для сільського господарства, в тім і для індивідуальних господарств у СРСР.

Львів, 2. червня 1932.

Так швидко і несподівано, як це завжди у більшовиків діється, радянські достойники заповіли, а найвищі єрархічні комуністичні власти затвердили нові господарсько-політичні реформи: не менше ні більше, як лише величезну обнижку податкових тягарів для сільського господарства, злагіднення централістичної контролі, полекші для індивідуальних господарств та допущення вільної торгівлі сільсько-господарськими плодами. Звичайно, все це втиснено у рямці ріжних застережень, обмежень і ригористичних клявзуль, усе пересипано грубою верствою питомої фразеольогії про „соціялістичне будівництво“, а проте суть справи остає незмінна: оце наступило в єдиній у світі соціялістичній державі нове заломання соціялістичного будівництва, нова безумовна і безсумнівна уступка капіталістичному устроєві, індивідуалізмові і лібералізмові.

Ті нині лихі реформи прирівнює світова преса до славної ленінської НЕП-и з 1921 року, загиреної потім ленінськими наслідниками. Ріжниця поміж тими двома реформами така, що нині радянське господарство здебільша вже сколективізоване, а в 1921 році стояло ще далеко перед масовим колективізаційним процесом. Схожість між тими реформами у тому, що так само, як ера воюючого комунізму з рр. 1918—19, так само післянепівська ера насильної і нагальної колективізації довела до таких жахливих господарських наслідків, що треба було тоді і тепер — якоїсь бодай „передишки“.

В 1921 році було ще в СРСР 25 міліонів індивідуальних сільських господарств, нині є їх лише 8 міліонів. Але стан організації колгоспів (колективних господарств) є здебільша такий мізерний, що кріза продукції і збуту сільсько-господарських плодів та передусім шалена харчева нужда зросла на переднівку біжучого року до нечуваних і небувалих розмірів. Річ ясна, що загальна світова господарська кріза, яка позбавила більшовиків закордонних ринків збуту та обнизила ціни продуктів, вдарила ще дужче по внутрішніх господарських відносинах у Рад. Союзі та примусила до реформ, яких при іншій конюктурі не було би.

Один із найкращих знавців радянських відносин і радянської економіки, Е. Шром, московський кореспондент „Прагер Прессе“, прецизує у той спосіб зміст нинішнього „неонепу“: Вводиться одностайний хліборобський податок, на який не має впливу подвоєний державний бюджет (з 12 на 21 міліярдів рб.), (таким робом хліборобство найшлося в „упривілейному“ стані). Поділ податкового контигенту (500 міліонів рб.) поміж сільських податників значно стушовує дотеперішні ріжниці поміж колективними й індивідуальними господарями. Вправді колективні господарства надалі пропагується, а проте з цілого закону недвозначно виходить на яву пошана комуністичної партії перед ролею індивідуальних господарств у цілому економічному житті держави. Цей зворот у настроях наступив цієї весни, коли знову показалося, що самостійні рільники далеко краще впоралися з засівами, як більшість колгоспів. Показалося, що почуття індивідуальної відповідальности є таки багато більше, ніж почуття відповідальности сколективізованих рільників, для яких колектив є анонімною величиною.

Устійнено нову табелю хліборобських податків. Т. зв. досконалі с.-господарські типи, комуни й артілі, платитимуть 3 відсот. від брутта зиску, с.-господарські кооперативи 5 відс., а самостійні хлібороби від 7 відс. у слабій проґресії. Взагалі новий податок є багато менший від попередніх тягарів, які довели село до повної павперизації, а то й до голоду і нужди.

Дальшою полекшею є знижка збіжевих контингентів, які сколективізоване і несколективізоване село мусіло віддавати державі по максимальних цінах: а що ті ціни були непропорціонально низькі, то така „перепродажа“ була на ділі другим важким податком. Але найбільшою реформою є дозвіл збувати сільсько-господарські надвижки (збіжжа, худобу, ярину) на вільному ринку, при чому цей збут не буде обтяжений оборотовим податком. Зокрема, що торкається с.-господарських звірят, то ще з початком ц. р. рад. держава вимагала 1,414.000 штук худоби по „максимальних“ цінах. Тепер знижено цей контингент до числа 716.000 штук. Відкликано теж усі заборони й обмеження щодо зарізу рогатої і нерогатої худоби для власного вжитку та для продажі мяса.

Коли взяти під увагу недавні уступки для індивідуальної праці фабричного робітника, з кращою винагородою кваліфікованих сил та з надачею більших, ніж досі, впливів для кермаництва у фабриках фаховим силам, то цей новий крок рад. уряду в ділянці сільсько-господарської політики є дальшим признанням до банкроцтва комуністичних економічних доктрин.

Українська Господарська Академія і край.

10-тилітній ювилей. — Організація, праця і ви сліди. — Де працюють абсольвенти? — Припинення допомоги уряду ЧСР і марево ліквідації. — Акція допомоги центральних українських установ.

Українська Господарська Академія в Подебрадах на Чехословаччині святкувала в дні 16 травня ц. р. 10-тиліття свого істнування. Це свято найшло теж живий відгомін у краю. Перший Конгрес Українських Інжинірів, що відбувався саме в тих днях, заслухав на пленумі окремий реферат про Академію та прийняв резолюції так у справі її істнування як теж і в справі допомоги Академії. Також наші установи у Львові відбули в дні 18 травня ц. р. у „Сільському Господарі“ нараду про допомогу Академії та рішили створити окремий комітет, зложений з усіх центральних установ, в числі 18, який занявся би зорганізуванням допомоги з краю для удержання Академії. Бо склалося — на жаль — так, що саме цей десятий рік істнування Академії проходить під знаком останнього: чехословацька влада припиняє з кінцем цього року субвенцію на утримання тієї нашої високої школи.

Українська Господарська Академія — це єдина вільна українська висока політехнічна школа, якої заслуги в розбудові нашої агрономії, економіки, кооперації та ріжних галузей техніки — небуденні. Академія має три окремі факультети, а саме: агрономічно-лісовий, економічно-кооперативний та інжинірний. Ці три факультети обслуговує 59 катедр, а то перший 19 катедр, два останні по 20 катедр. На Академії було лекторського персоналу від 76 до 114 осіб. Тепер працює на Академії 28 професорів, 18 доцентів, 15 лекторів та 15 асистентів. Праця цього лекторського складу, поза нормальною роботою на Академії, проявилася теж небувало високим числом публікацій, бо за час 10-ти літ опублікували вони 698 ріжних видань, з того 76,7% в українській мові, а 23,3% в мовах чужих, а саме: німецькій, французькій, англійській, італійській, еспанській та інших славянських. Дуже богаті кабінети, збірки та книгозбірні — це теж заслуга лекторського складу Академії.

На Академію вступило за час 6 прийомів 786 осіб, а до кінця 1931 року одержали дипльоми інжинірів 474 особи, в тому: агрономів 105, лісівників 79, технольогів 49, гідротехників 93, економістів 148. — Абсольвенти Академії працюють у ріжних краях, бо більшість їх — це політичні емігранти з Наддніпрянщини. І так у Чехословаччині разом з Підкарпаттям працює 189 осіб, у Польщі та на західних землях 185 осіб, у Північній Америці 14 осіб, у Франції 6 осіб, на Наддніпрянщині і в Канаді по 5 осіб, в Румунії 4, в Китаю 3, по 2 і по 1 в Бразилії, Аргентині, Болгарії, Бельгії, Люксембурзі, Литві та Швайцарії. Видно з цього, що більшість емігрантів перебуває на західно-українських землях та біля еміграційних осередків — у Чехословаччині і Польщі.

У нас, на західних землях, абсольвенти Української Господарської Академії добре відомі. Найбільше працює тут агрономів та економістів-кооператорів, хоч не бракує теж абсольвентів інших відділів Академії. Всі вони працюють вже декілька літ та виказали не тільки рівновартну працю з абсольвентами інших подібних високих шкіл, але до того показалися добрими громадянами та організаторами. Майже в кожній з наших установ працюють абсольвенти Академії, є вони так у краю як теж і в центральних установах. „Сільський Господар“, Маслосоюз, Ревізійний Союз Українських Кооператив мають цих абсольвентів при праці на визначних місцях, Повітові Союзи Кооператив та Філії „Сільського Господаря“ і відділи Маслосоюзу бачать цих абсольвентів при щоденній праці на периферії. І всюди вони сповняють своє завдання в кожному разі не гірше, ніж інші, які покінчили чужі високі технічні школи за кордоном. Так-то Академія поповнила ряди наших фахівців у краю новими силами та цим дала можливість розвинутися неодній ділянці нашої краєвої праці.

В останніх роках почали заповняти Академію чимраз більше студенти з західно-українських земель, так, що з чисто емігрантської установи Академія почала переміновуватися на установу, яка давала вишкіл людям зі західних земель. Однак чехословацька влада заповіла, що удержання Академії буде продовжати тільки через цей рік, а опісля Академію закриє через брак фондів. Таким робом Академія переcталаб істнувати, а ми втратили би цю єдину вільну високу технічну школу, яку нам вдалося великим зусиллям і працею багатьох людей основувати та вести на протязі десятиліття.

Тому теж повстала гадка дати Академії можливість істнувати в такий спосіб, щоб основати Товариство Прихильників Української Господарської Академії, якого члени мали би складати щорічно датки на ведення бодай скромної праці Академії. Таке Т-во вже повстало. Досі вступило в його члени коло 300 осіб та установ, декларуючи по 10 долярів річно.

В цій акції край участи досі зовсім не брав. Тому теж треба повитати ініціятиву „Сільського Господаря“ та наших установ, які рішили створити комітет для допомоги Академії, який занявся би збиранням потрібних фондів через вербовання членів до цього Товариства на західних землях. Ми обовязані тимбільше до того, щоби помогти Академії, бо її абсольвенти працюють якраз для наших західних земель у великому числі, а майбутні наші праці, так у ділянці техніки як і економіки, вимагатимуть і на будуче нових сил, яких нам не дасть ніодна чужа школа. Тому піддержка краю у цій справі необхідна. А вона буде великою моральн—

підлержкою для творців і працівників Академії, які серед небувало важких матеріяльних умовин творять українську технічну науку, користуючися сприятливими умовинами праці в Чехословацькій Республиці.

(Хр.)

Нова конституція Портуґалії.

В шесті роковини диктатури ґен. Кармони 29. травня ц. р. португальський уряд оголосив текст нової конституції, що має ввійти в життя шляхом плебісциту. Нова портуґальська конституція передбачує розділ церкви від держави. Президента республики вибирають на 7 років у безпосередніх виборах шляхом плебісциту. Парлямент складається із 90 послів, з яких половину вибирають безпосередні вибори, а половину самоуправи, столиця і кольонії. Парлямент має собі застережені тільки законодатні функції.

Кінець хемічної війни.

Із Женеви повідомляють, що в хемічній комісії роззбройної конференції осягнули порозуміння в справі цілковитого знесення хемічної й бактеріольоґічної зброї, а також вогнеметів і приладів, що служать до викликання пожежі.

З української преси.

Самопожертва замість праці.

В останньому числі „Мети" була стаття п. н. „Молодь" з приводу відомого „Слова до молоді" митрополита Шептицького, яка особливо актуальна нині, у звязку з подіями на терені Т-ва Прихильників Освіти і його останніх просто трагічних Загальних Зборів. Виймаємо з тої статті кілька цікавих речень:

...І в нас темпо життя і думки інше серед молоді, інше серед старших. І в нас є ріжниця поміж ідеалами і турботами будня, поміж світом почувань і світом праці молодшого і старшого покління. Однак усе це в нас зникає і заходить у тінь одного ненормального явища, якого не зустрічаємо в ніякого з европейських народів. У тінь явища, що молодь *за всяку ціну змагає стати рішаючим чинником у публичному житті української нації*. Вона хоче добути монополь на критерії публичної моралі, диктатуру політичної тактики і політичної ідеольоґії. І через це, у звязку з природним в її віці етичним риґоризмом і безоглядністю, а з другого боку через неслабнучу крізу, яка в нашій політичній практиці продовжується від девяти років, маємо як наслідок цього явища новий трагічний вузол нашої української повоєнної дійсности. Ним є *самовинищування молоді як суспільної верстви*.

З острахом за майбутнє нації мусимо підчеркнути дві риси цього трагічного явища. Нема серед т. зв. старшого громадянства ані груп, ані людей, які мали би вплив і вели молодь, які творили би з неї через постійну працю спадкоємців сходячого вже з арени життя покоління, що було dramatis persona, подій з 1914—23 р. Навпаки, навіть провідники, що рекрутуються таки з кругів самої молоді, зміняються там як у калейдоскопі. В тому хаосі і клекоті енергій посторонній обсерватор помічує постійну декаденцію, постійний упадок громадських амбіцій, звуження ідеалів, заник позитивної праці, а за тим пониження громадського рівня цієї національної верстви. І друга риса, яку підкреслює почування траґізму та безвихідного положення нації, — це легкодушне жертвування собою, своїм життям, своїм будучим найкращими одиницями з посеред молоді. Це жертвування молодими екзистенціями є правдивою епопеєю особистих трагедій, яка тягнеться вже більше десяти років. На її жертвеннику паде що хвилини якесь знівечене, молоде життя, якесь моральне заломання невинної душі. Не маємо навіть приблизного поняття, скільки жертв з рядів молоді вириває молох трагічної масової екзальтації і болю. Об наші вуха обиваються лише числа, що йдуть у сотні і сотні. Чуємо лише, що жертвою чужого підступу і гри падуть десятки, серед яких не рідко трапляються середне-шкільники. Чуємо про якісь таємні виступи і арешти, чуємо, що сотні академічної молоді тратить ночі на дискусії з приводу одного балю, що відбуваються довгі і палкі спори, кого зі старших взяти на чорну доску і т. п. Колиж до цього додамо правдиву соціяльну загрозу зменшення інтеліґенції, вже через саму ліквідацію цілої маси варстатів праці і через своєрідну тепер упляновану шкільну політику, матимемо жахливу примару, що після нас не стане верстви, яка і якісно і скількісно могла би продовжувати важке діло визволення нації...

Молодь без проводу, зневірена в позитивну національну творчість, згірдливо і легковажно настроєна до старших, втратила всяке зрозуміння сьогоднішньої політичної дійсности і конечности безупинної муравлиної праці. Вона з нервовою горячковістю кожний публичний крок, хоч би подиктований конечністю, клеймить національною зрадою, якщо тільки цей крок не відповідає її запальним, хоч і несозначеним бажанням. У тій горячці всі, яких гніте жагуча жадоба діла і жертви несуть їх у гекатомбах — і пропадають для життя, стають безвартним для нього вже на його порозі та розгублюють легкодушно такі для нації безцінні вартости. Бо нація сьогодні жертв у людях не потребує, а потребує праці і консолідації всіх своїх творчих сил...

З Конґресу Інтернаціональної Жіночої Ліґи Миру і Свободи.

Поважна інтернаціональна установа, якою є Ліґа для Миру і Свободи, стоїть перед небезпекою повернутися в цілковиту протилежність до свого призначення та зробитися більшовицьким знаряддям для підготування нападу Радянщини на Европу й поневолення дальших европейських народів Московщиною. Хоч такі визначні провідниці Ліґи, як пані Древе, Дюшен і ін. не вдалися на судову дорогу, щоби боронитися проти деяких орґанів преси, які закидають їм, що вони є „замаскованими аґентками Москви", всеж таки можна думати, що вони лише збаламучені більшовиками та роблять в добрій вірі. Шкода, яку вони завдають самій Лізі й цілому европейському громадянству, що веде енерґійну боротьбу проти більшовизму, від того справді не менша, але в цьому випадку лишається всеж надія спонукати Ліґу М. і С. переглянути свій теперішній світогляд і тактику та пірвати всі ідейні звязки з більшовиками, що найбільше загрожують інтернаціональний мир і волю.

Боротьбу проти радянофільських тенденцій Ліґи М. і С. розпочали цілком природно українки, представниці нації, що найбільше терпить від московської влади. І з найбільшим признанням треба ствердити, що вони осягли на конґресі в Ґренобл дуже поважні результати. Оцінити ці результати зможе українське громадянство в цілому обсязі аж після видрукування звіту українських делеґаток, але в деякій мірі можна це зробити вже й тепер. Не зважаючи на всі перешкоди з боку радянофільських елементів конґресу аж до неуділення слова українським делеґаткам, заслужений борець за волю українського народу пані професор С. Русова, при діяльній допомові пані д-р Х. Кононенко вспіла яскраво зазначити українське становище супроти московського уряду та сконцентрувати навколо себе протибільшовицькі елементи конґресу. Промови українських делеґаток зясували нелюдські муки українського народу під чужинецьким пануванням, а зокрема траґедію на Дністрі. Чого не можна було сказати на самім конґресі, те сказано в прекрасній статті пані Русової в часоп. „Пті Дофінуа" підчас конґресу. Число часопису з цією статтею розхопили до останнього примірника.

В резолюціях конґресу можна виразно бачити замаскований відступ радянофілок з Ліґи М. і С., в них Ліґа рішучо підкреслює, що вона не стоїть в жадному звязку з якимсь урядом та цілком незалежна і робить лише згідно з власними засадами. Виступ французької секції при виборах до парляменту під більшовицькими гаслами, послідовна пропаґанда проти „інтервенції" західних держав в радянських справах та інші факти підтримування більшовицької акції в Европі перечать, на жаль, цим заявам та свідчать про ідейну залежність провідниць Ліґи від Радянщини. Але успіхом є вже те, що радянофілки вважають вже потрібним офіціяльно відпекуватися від більшовиків. Здобутком в боротьбі проти радянофільства є й резолюція, в якій говориться, що Ліґа М. і С. є проти кожного національного гніту, незалежно від того, чи з фашистівського чи з комуністичного боку він походить.

(У. Б. в Женеві.)

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 4. ЧЕРВНЯ 1932.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

ПО ШЛЯХОТСЬКОМУ.

(Оповідання.)

I.

Говоріть, що хочете, а це, про що я тут розказую це суща правда.

Десь у половині сімдесяти років минулого століття в осени стали в шляхоцькім Закутті-Гордині нагально пропадати кури, гуси, качки, одним словом увесь пірнатий народ.

І не пропадали ті нещасні жертви, так сказатиб, масово, як коли то зайде пошесть, лише так систематично, по дві-три штуки за одну ніч. Покривджені ґаздині складали всю вину на тхірів та кун, та розумніші люди пояснювали, що куна та тхір бере з курей для себе малий процент, а решту залишає господареві виссавши з голови мізок. А тут ніде не лишалося ні одного пірячка — курка, гуска та качка пропадала без сліду.

І булоб таке трівало, Бог зна як довго, як би не припадок.

У Закутті, в одній старезній хатині вже за селом близько Дністра, жила одна вбога жидівська сімя: жид Шмулько, його жінка Рухля і пятеро благословенства від десяти літ униз.

Шмулько був міняйлом, мав стару шкапу і візок, і від понеділка до пятниці волочився по околиці та міняв ріжний крам за онучі, повісма, клоччя.

А вона скуповувала поміж шляхтянками закутнянськими яйця, масло, сир, а зимою шила шляхтянкам кацабайки, спідниці, тощо.. То були вбогі жиди, спокійні, нікому не накостили і мали в селі між закутянцями симпатію як „добрі жиди".

Тої саме весни випросила собі Рухля у одної шляхтянки троє гусят, таких вже під пірям і стала їх пильно годувати. Збирала попід плотами кропиву та інше хабуззя, сікла, парила і годувала своїх гусенят, та раділа, що вони від того так гарно ростуть. Рахувала собі, що під св. Михайла вона гуси продасть і за це дітиськам яку одежину купить.

Отож одної ночі тої нещасної осени почула Рухля біля хати тупіт коней, відтак якийсь підозрілий рух біля хати, людський хід і поперед віконцята пересунулись якісь три постаті, хтось добувався до сіней. Рухля була тоді сама в хаті, дітиша спали, і вона дуже налякалася. Почула далі, що двері сінні подалися, і кілька людей ввійшло до сіней. А в сінях за малою перегородкою її троє гусей уже добре підгодованих. Що буде, те буде, але Рухля вирішила рятувати своє добро. Вилізла зпід перини, одяглася сяк-так і пустилася до сіней. Та як лиш рушила клямкою, хтось ударив палицею по дверях і почувся придавлений голос:

— Хочеш жити, то не виходь!

Жидівка в плач, просить, щоб її бідної не кривдили, таж то її усе майно. Та це нічого не помогло. Вона чула, як її гускам скручували голови. Це трівало дуже коротко. Почулись знову кроки, замикання сінних дверей, знову пересунулися попід вікна якісь тіні, сіли на коні і пігналися прямо до Дністра. Тепер уже Рухля відважилася вийти до сіней. По гусках за перегородою ні сліду, двері сінні з відломленим засувом. Вийшла на двір й почула ще далеко за рікою тупіт коней. На дворі чакрапав легесенький осінній дощик..

II.

Рухля оплакувала своє горенько до рана. А рано встала і пішла за гусками шукати. Землю розмочив дощ і було знати кінські сліди. Біля хати видно було сліди трьох коней, припнятих до плота. Відтак ішли сліди босі і в чоботах до хати і звідтіля. Відтак вели сліди аж до річки. Рухля перейшла в брід, і знову віднайшла сліди, які вели полями аж до сіножати званої „Охабом". Вона була певна того, що то нарубки шляхотські, що ночують з кіньми за рікою забрали її гусей. Пішла далі понад беріг Дністра і знайшла під берегом огнище, а при ньому останки піря і огризені курячі кісточки. Але по гусях сліду не було. Видно було, що її гуси ще незїджені. Пішла далі за слідами і зайшла під стіжок сіна першого закутянського богача Петрового Яся Гординського. Стіжок був з одного боку пообмикуваний і з того боку лежало перемокле сіно. Жидівка видряпалася на гору і знайшла невеличку ямку, звідки витягла всі три свої гуски. Вони не були ще оскубані і зараз їх пізнала по пірю. Заболіло її серце, бо вона стільки надій на ті гуски покладала, та хто їх тепер купить? Жиди їх не куплять, бо вони не різані, трефні, а вона сама теж їх не зїсть. Гірко заплакала і побажала своїм кривдникам сто лих.. Чи забрати їх до дому зараз? А що буде, як опісля не повірять?

Тай як тут обвинувачувати шляхотські діти? Що її бідній опісля в селі робити? А хтож то інший міг зробити, як не шляхотські конюхи? Відомо, що за рікою немає ні одної хлопської нивки і туди немає приступу жаден хлоп, лиш сама шляхта...

Але від чогож жидівська голова?

(Продовження буде.)

Заповідають розвязання райхстаґу.

Центрова фракція німецького райхстагу відбула 1. н. м. цілоденну нараду, на якій рішила резолюції, що осуджують гостро останню розвязку внутрішньої ситуації. Вся преса коментує ці резолюції як заповідження безоглядної парляментарної опозиції партії центрум супроти уряду фон Папена. Депники передбачують, що серед таких умовин уряд фон Папена не стане перед парляментом та що вже в найближчому тижні треба дожидати розвязання райхстаґу. Нові вибори на думку преси будуть розписані на конець липня ц. р

Заведення примусової праці в радгоспах.

„Ізвестія" з 20. травня пишуть: „В минулому році при загальному перевиконанні пляну косовиці по цілому Союзу найбільші радгоспні спілки своїх плянів не виконали. Вони найбільше терпіли на недостачу робочої сили, зміну робітників. „Самотек" (вільна зміна місця праці) треба рішучо викорінити з практики радгоспів. Треба перейти до „плянового вербування" робочої сили.. „Самотек" значив би видання позицій клясовому ворогові, бо кулацтво намагається всіми силами ударемнити косовицю".

(У. В. в Женеві.)

Перед новими засланнями на північ.

„Ізвестія" з 18. травня звертають увагу на різке обниження постачання дерева по 250 ріках Архангельського краю та на те, що з 147.000 потрібних робітників „звербовано" лише 125.000. Тому, що лісові роботи на півночі переводяться майже виключно примусовою працею засланців, треба побоюватися, що бракуючі тисячі робітників ДПУ поспішить надіслати, як звичайно, з України.

(У. В. в Женеві.)

—o—

Нові стемплеві оплати.

На наше село впала нова прикра несподіванка. Всім, що турбуються культурно-освітнім рухом села, зявились нові трудноші для культурної праці. Дня 18. V. ввійшов у життя новий т. зв. стемплевий закон. Згідно з його постановами, всі установи при влаштовуванні якоїнебудь імпрези (вистави чи концерту), до якої уладження потрібний дозвіл староства, мусять зложити оплату за стемплі в висоті 11 зол. Вже при вношенні подання треба заплатити 5 зол. 50 сот., а при відборі дозволу знова 5 зол. 50 сот., або разом 11 зол.

Давний стемплевий закон з 1/VII 1926 р. Дн. У. Р. П. Нр. 98 Поз. 570 арт. 142 постановляє, що всі подання на дозвіл для імпрез, з яких дохід призначений на культурно-освітні цілі, є вільні від стемплевої оплати. Цей уступ був дуже догідний для всіх наших установ, бо саме дохід із усіх імпрез був призначений на культурно-освітні цілі і творив майже одиноке, хоч і не велике, джерело доходу.

Та новеля до давного закону з 18/III 1932 Дн. У. Р. П. Нр. 32 Поз. 340 викинула цю корисну постанову арт. 142 уст. 22 і наложила на всі культурні установи обовязок оплати стемплів нарівні з іншими установами чи підприємствами. Таким чином цією на перший погляд маловажною зміною відібрано всім нашим установам, у першу чергу читальням „Просвіти", Кружкам „Союзу Українок", „Рідної Школи" й іншим, спромогу влаштовувати якінебудь вистави чи концерти. Хто живе на селі і цікавиться бодай трохи громадським життям, той добре знає, як важко оплачувати згори за сам дозвіл на концерт чи виставу аж 11 зол.

Ціла культурно-освітна праця на селі спирається головним чином на аматорських виставах та концертах. Вони творять осередок заінтересування як для аматорів, що з найбільшою нераз посвятою й трудом до них приготовляються, так і для інших громадян, які приходять на вистави і таким чином складають і свою дрібну жертву на цілі товариства.

Найкращий, найактивніший елемент села вербується з аматорів, членів хору чи орхестри. Проби вистав чи хору це школа культури, плекання гарної рідньої мови, а крім того це товариські сходини, на яких набирає молодь товариських форм, оглади й звичаїв. При всім тім грає ще велику ролю завзяття у здобуванні фондів для товариства. Бо й звідки взяти грошей на передплату часописів, закупно книжок, справлення інвентаря, удержання садка чи ведення якихнебудь освітніх курсів? А все те дуже потрібне, просто таки необхідне для існування товариства.

Останніми часами доходи з вистав сильно змаліли, бо й годі щоби було інакше в часи такої важкої, господарської скрути. Та все таки рухливіші товариства, якщо приготовили гарну історичну пєсу, то повторяли її кілька разів, їздили з виставою в сусідні села і таким чином були в силі здобувати так дуже потрібні фонди. Багато читалень „Просвіти" побудувало свої домівки саме з тих дрібних, з аматорських вистав наскладаних грошей. І саме тепер, коли за цей гріш так дуже, дуже важко, коли його на селі майже не видати і коли оплати за вступи на вистави чи концрети є мінімальні, а дохід часто сумнівний — входить в життя новий стемплевий закон. Приписані ним оплати від подань є такі високі, що зовсім унеможливлюють влаштовування вистав.

Теперішні доходи з вистав по селах дуже часто не доходять квоти 10 зол. Деколи ледви покривається звязані з виставою видатки, а не раз треба й доложити з каси товариства або з власної кишені людей доброї волі. Бувають і випадки, що заповідається виставу чи концерт а ніхто на них не прийде. Трапиться в селі весілля чи похорон, а то й погода не допише, представлення відкликують, а цього всього новий стемплевий закон не передбачує. Подання, яке вноситься до староства, звичайно 10—14 днів перед речинцем, мусить бути згори оплачене без огляду на те чи вистава відбудеться і чи принесе прибуток.

Правда, в місті чи містечку справа так трагічно не представляється, бо коли з вистави є бодай 20 до 30 зол. прибутку, то вже є з чого цей новий податок заплатити, але для села справа ця, справді, безнадійна.

По наших селах є багато ідейної молоді та доволі старших людей, які в неопалених домівках при лоєвій свічці з найбільшою терпеливістю приготовляють вистави, бо всі вони мають на увазі гарну ціль і добро товариства, тому й працюють. Та кому схочеться сьогодні мучитися, вивчувати ролі й тратити стільки дорогого часу, коли майже весь дохід з вистави має йти на податок?

Цей нібито незамітний стемплевий закон введений у життя без шуму й галасу є для нашого села дуже важким. Він згодом може загальмувати всю нашу просвітянську роботу на селі і відсунути нашу молодь від читальні та кинути її в обійми пустоти, народнього бездільства та темноти. Цей закон ввійшов у життя з днем 18 травня 1932 і вілемні для нас його наслідки замітні вже сьогодні. Десятки подань в кожній повітовій установі чекає на полагодження. По кілька подань на Свята Матері, Шевченківські концерти та аматорські вистави в цілому повіті — все те стримане, бо ні одно товариство не є в стані оплачувати такі високі стемплеві оплати. З уваги на те, наша Парл. Репрезентація повинна зробити на парляментарній арені все можливе, щоби цей закон відповідно змінити.

Н. Б. С.

Гувер проти чужинців.

Письмом з 17. травня ц. р. президент Гувер нагліть американський конґрес призначити 200.000 долярів на продовження дуже великої програми депортації небажаних і позбавлених засобів до життя чужинців. Гроші мають бути призначені для іміграційного бюра на фіскальний 1932 р.

Звязок послів з виборцями.

Посол **Гринь Тершаковець** для звязку з виборцями буде постійно в таких місцевостях:

Мостиська — кожного понеділка по 1-ім у Народньому Домі, для суд. повітів Мостиська й Судова Вишня.

Рудки — кожного вівтірка по 1-ім у Народньому Домі.

Устрики Долішні — кожної середи по 1-ім (перший раз 8. VI) для суд. повітів Устрики й Лютовиська).

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 4. ЧЕРВНЯ 1932.

ЛІДА С. 2)

Німецький пацифіст про німецького імперіяліста.

(Гінденбурґ в очах Штреземана).

(Докінчення.)

19. травня відбув Штреземан довшу конференцію на політичні теми:

„З усього бачу я, що він краще орієнтується в справах, ніж я думав. Ми обговорювали з ним навіть питання, щодо яких націоналісти вважають нашу політику дуже слабкою, а саме участь у Союзі Народів і пакт неагресії. Але він видається мені дуже обєктивним. Здається мені, що він розуміє всю вагу пакту неаґресії, бо гасла обурення наших націоналістів „як зрікатися Альзасії й Льотаринґії!" він не торкався. Супроти Союзу Народів він дуже обережний й без сумніву внутрішньо противиться такій можливости. Імовірно був він дотепер переконаний, що ми заключили угоду з Росією й видно дуже успокоївся, почувши, що такого нічого не було. Дуже цікавився тим, що я розказував йому про викуп німецького майна в Камеруні. Наприкінці він не міг здержати себе, щоби не спитати мене несподівано, чому, коли справи так стоять, нападає преса на міністерство закордонних справ у такий спосіб. Я відповів йому злегка іронічно, що я сам ставлю собі часто оце питання.

„Загально взявши це людина, яка виросла серед консервативних традицій і з тим не криється, бо підчас нашої розмови завважив я на його столі одинокий часопис „Крайццайтунґ"; але він напевне має намір дійти до порозуміння з урядом, просто й без задніх думок, а в подробицях видається мені холодним реалістом. Головне те, щоби він не дав себе провадити людям, які загородилиб до нього всякий доступ".

Лист, який написав Штреземан 4. червня до Ґатона, давнього американського посла в Берліні, зясовує його думку про Гінденбурґа вже зовсім виразно. Він пише між іншим:

„Я не бачив Гінденбурґа від 1920 р. і побоювався, чи вистане в нього фізичних сил для цієї важної функції. Але, на щастя, я помилявся. Він навіть живіший і рухливіший, як у перших воєнних роках. Можливо, що завдяки цьому доброму станові свого здоровля, зумів він оберегтися перед впливами якоїсь реакційної кліки людей, яка моглаб була його опанувати. Ви читали напевне його деклярації після відібраної присяги, а потім його інтерв'ю з Ройтером. Все те, що він сказав про закордонну політику, переслякло бажанням доброго порозуміння, без якого консолідація Европи тепер неможлива. Його слова про Еберта, форма його присяги, якою він обіцяв вірно служити конституції, викликала тут якнайкраще враження. Без сумніву, Гінденбурґ, у глибині душі — монархіст".

„Але він свідомо йде служити Республиці він, один із перших представників свого народу і це доказує, що в нас нема вже військової монархістичної партії, тільки два роди республиканців: республиканці з переконання й республиканці з розсудку. Коли Гінденбурґ задержить оцю лінію поведінки й ми будемо щодо цього певні, перестанемо суперечатися, хто монархіст і хто республиканець, усунемо можливости „пучів і сконсолідуємо ситуацію".

Штреземан бачить можливість співпраці уряду з президентом й перший його успіх у політиці порозуміння з Францією, освободження Дісельдорфу й Дуйсбурґу, зблизив їх ще більше до себе. Одначе президент по своїй структурі, чужа йому людина. Він звязаний органічно з монархістичними й націоналістичними групами, старий, твердий, вірний своїм засадам. Завдяки оцій твердости своїх переконань та безпосередности своєї вдачі він не піддається різким домаганням своїх партійних товаришів. Він хоче сам про все переконатися, хоче побачити причину й рацію того чи іншого поступку. Через те в них виходять непорозуміння, які тяжко переболіти старому й дисциплінованому монархістові. Вже тоді, завважує Штреземан, зарисовуються між ним, і давніми своїми воєнними товаришами перші риси непорозуміння, які поглибилися пізніше у пропасть. Вони й довели до дивовижних констеляцій при теперішніх виборах, коли то німецький кронпрінц голосував не за старим „стовпом монархізму", а „бунтарем" Гітлером, а Гінденбурґа вибрали завдяки допомозі соціялістичних голосів.

Щож, такі ситуації тепер часто трапляються. Щойно недавно бачили ми як у лідера англійської робітничої партії обізвався голос крови на слух про упадок англійського фунта. Це доказує, що є в людині чинники, сильніші як доктрини й партійні засади. Те саме й із Гінденбурґом. Його щира вдача, розсудливість і холод-

Економічний огляд.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

Чи буде інфляція золотого?

Що вибрати: радикальне піддержування дорожнечі гроша, обмеження грошевого обігу та кредиту з усіми наслідками в промислі, торговлі, хліборобстві і державному бюджеті чи навпаки — інфляційний експеримент? Ось питання, яке непокоїть богатьох громадян — посідачів готівки, вірителів і довжників. Ситуація така, що кожний день може принести рішучий зворот у грошевій політиці Польського Банку, колиб узяли верх ті, що ворожать великі користи для Польщі з плодження маси маловартісних банкнотів. Одначе є надія, що верх візьмуть не вони, а „дефляціоністи“, що перестерігають уряд перед пущенням у рух інфляційної шруби. Аргументи останніх є справді поважні: 1) Польща не Англія, її фінансові закордонні інтереси порівнюючо невеликі, з тому на випадок інфляції закордонні взаємини не тількиб не принеслиб матеріяльних користей, але виросла-б ще чимала моральна шкода, 2) у краю інфляція швидко довелаб до цілковитої катастрофи гроша. Широкі кола мають уже інфляційний досвід, орієнтуються вже добре в повновартности і маловартности гроша, тому господарство ледви чи хоч трохи моглоб здисконтувати для себе інфляційний експеримент.

Проти лихви на селі.

„Газ. Гандльова“ повідомляє, що Мін. Справедливости розглядає тепер два проекти вкорочення лихви на селі, яка подекуди приняла жахливі розміри. Перший проект передбачує знижку опроцентування лихварських кредитів шляхом адміністраційних розпорядків, другий проект ставить справу у площині „розтермінування“ селянських довгів, себто продовження речинців сплати, що в наслідках автоматично обнизилоб лихварські відсотки.

Ощадности в скринях.

Згідно з приблизним обчисленням, населення Польщі, особливо по селах, переховує біля 450 міл. золотих в краєвій та американській валюті або у справжньому золоті. В останніх днях зорганізовано у Варшаві „Центр. Щадничий Комітет Поль. Республики“, який поставив собі завданням шляхом освідомлення мас видобути з села ті ощадности і перевести їх у продукційний процес через ріжні краєві щадниці. До проводу ввійшло багато державних достойників.

Краєві і чужі фільми.

Опублікований тепер цифровий матеріял виявляє, що фільмове виробництво в краю все ще дуже незначне. У 1931 р. покрило воно всього 5 проц. потреб (201 фільм довжини 104 тисячі метрів). Найбільшу кількість фільм привезено зі Злуч. Держав (1190 фільм — 2.136 тисяч м.). Після неї йшла Франція (167—237 тис.), а відтак Німеччина (113—190 тисяч).

Нова митна тарифа.

Праці комісії, яка опрацьовувала нові митні ставки і відбула 178 засідань, уже покінчились. З уваги на трудноці вредагування величезного матеріялу, нова тарифа ввійде в життя найшвидше з кінцем літа.

МІЖНАРОДНЯ ХРОНІКА.

Надмірна продукція штучних погноїв у Радянщині.

Одним із рекордів СРСР є продукція штучних погноїв, яка — як подає „Ді Берзе“ — зросла від р. 1913 вдесятеро. Розбудова хемічного промислу йде дальше інтензивно, на що вказує висока бюджетова дотація на ту ціль: 1.5 міліярда карбованців. У р. 1931 СРСР у фабрикації суперфосфату перегнав Англію і Бельгію. А у цьому році намічено там зайняти у світовій продукції суперфосфату трете місце після Злуч. Держав і Франції. Це тим більше замітне, що назагал хліборобство в Радянщині несе тепер найбільші жертви для розбудови важкого промислу, який тішиться особливою дбайливістю сучасних володарів СРСР.

Фінансова конференція у Парижі.

У понеділок 6. червня засідатиме в Парижі комісія фінансистів, зложена з представників Франції, Англії, Німеччини, Італії, Бельгії, Голяндії, Швайцарії та Союзу Народів. Предметом нарад є воєнні відшкодування, справа середньо-европейських держав та зокрема позичка для Австрії.

Нафтове питання.

У Нюйорку почались переговори між трьома найбільшими світовими продуцентами нафти, якими є: американський Стандард Ойль, англійсько-голяндський Шель-концерн і радянський Нафта-Експорт. Іде про поділ ринків збуту, бо завзята конкуренція цих трьох груп довела до великої кризи у нафтовому промислі. Замітне те, що більшовики, які відпекувались від усяких розмов на цю тему, врешті теж засіли до „зеленого стола“.

Справа наддунайського бльоку.

Відомий проект померклої вже сьогодні французької зорі прем. Тардіє все ще розглядають на preріжних конференціях. 20-го травня закінчені чергові розмови на цю тему в Мінхені, а дальші намічено на 22. червня в Парижі. У міжчасі наддунайський бльок буде теж одною із тем льозанської конференції. Мінхенська конференція висказалась проти практикованої в наддунайських державах політики компензацій у міжнародніх взаєминах та девізових труднощів, які назвала торговельними репресіями.

Доляр, американське золото і англійці.

Курс доляра, коли не рахувати невеличких відхилень в одну чи в другу сторону, назагал тримається. „Фіненшел Нюс“ подає, що якби не інтервенція Англійського Банку, який закуповує в Европі доляри, аби загальмувати звишку фунта, курс доляра був би нижчий. Звертають увагу величезні закупи золота в Нюйорку через Англ. Банк, до чого останній вживає своїх великих долярових резерв.

Ще одна конференція.

З уваги на те, що Америка не хоче брати участи в льозанській конференції, хоч Мекдональд старався якомога вплинути в тім напрямі на держ. секр. Стімсона, плянують на кінець червня скликати спеціяльну конференцію англійсько-французько-американську для вирішення справ валютово-кредитових.

В. Н-вич.

Поклін рідношкільній ідеї.

В неділю, 22. травня, відбулося в домівці хлопячої школи ім. Т. Шевченка при вул. Супінського 21, заходом Старшини Кружка Р. Ш. Стрийської дільниці, ювилейне свято „Рідної Школи“. Свято почалося промовою голова кружка: о. П. Дзедзика. Подавши в коротких словах історію „Рідної Школи“ та етапи, якими пройшла вона 50-літній свій шлях, виказав о. голова, яку особливо важну місію сповняє „Рідна Школа“ саме під теперішню хвилю, у сучасному культурному житті українського народу та завізвав присутніх до пропаґування і популяризування рідно-шкільних ідей між широкими масами простолюддя. Опісля слідували продукції дітей хлопячої школи ім. Т. Шевченка, переплітані продукціями всіх товариств, які гуртуються в домівці „Рідної Школи“ на стрийському передмісті, отже читальні „Просвіта“, Лугу IV. та „Будучности“. Велике враження зробив своєю бальорою декламацією хлопчик III. кл. Евген Кувъ, за що нагороджено його рясними оплесками. До звеличання свята причинився теж у великій мірі своїм виступом молоденький бандурист п. Сінґалевич, питомець Малої Семинарії. Свято, яке пройшло з великим моральним успіхом, закінчилось відспіванням національного гимну. Численно зібрані гості, переважно українське патріотичне робітництво, відходили зі свята у піднесеному настрою.

—o—

З життя наших установ.

Загальні Збори Львівської Філії Краєвого Т-ва охорони дітей і опіки над молодю.

Дня 13. квітня 1932 р. закінчила львівська Філія Краєвого Т-ва охорони дітей і опіки над молодю свій адміністраційний рік загальними зборами.

Філія має власну реальність при вул. Ходоровського ч. 15, даровану Митрополитом Шептицьким. Тут має приміщення Порадня Матерей і дентистична амбуляторія. Фонди на покриття своїх видатків черпає Т-во виключно з вкладок членів, яких має тепер 236, а також із ріжних імпрез. Філія має 4 секції: порадню матерей, секцію опіки над дорoстаючою молодю, секцію видавничу і бібліотечну. Дві останні через загальну фінансову скруту не могли розвинути ширше своєї діяльности.

Головою Порадні є п-ні Раковська. Працю в Порадні Матерей можна поділити на фахово-лікарську і гуманітарну. Першою проводить начальний лікар секції д-р Філяс, спеціяліст дитячих недуг. Під його проводом Порадня розвивається чимраз краще. Тепер ведуть три відділи: порадню для немовлят і старших, кварцову лямпу і дентистичну амбуляторію. За останній рік дали там 409 порад, здебільша безплатно, або за дуже малою оплатою, і дарових ліків на суму 800 зол. без огляду на національну приналежність. У дентистичнім відділі, який веде д-р Рибачек, дали 150 порад. Пацієнти походять переважно з робітничої та міщанської кляси. Для пропаґанди належної опіки над гігієнічним вихованням дітвори, виголосив начальний лікар Порадні д-р Філяс цілу низку популярних викладів, головно в неділі, в приявности 70—100 осіб.

Гуманітарна акція полягала на засобленні бідної дітвори у теплий одяг, білля, обуву. Пані дижурні відвідували дітей і родичів в їхніх помешканнях і давали підмоги. Для найбідніших уладжено на латинський новий рік „ялинку“.

Секція опіки над дорoстаючою молодю під проводом пп. Бекесевичевої і Зарицької збирала датки і уладжувала всякі імпрези, з яких доходи йшли на Т-во. В останньому році уладила секція фестин, тиждень дитини, Андріївський вечір, діточу забаву, буфет у часі приїзду закарпатських спортовців тощо. Понадто секція несла матеріяльну поміч для старшої бідної молоді. Кілька осіб дістає заходом секції дарові обіди, решта одноразові або постійні підмоги від 20—35 зол.; деякі учениці на оплату помешкання, школи, лікування по шпиталях тощо.

Приходів мала Філія за останній адм. рік 5.497.68 зол., розходів 5.354.93 зол., сальдо 142.75 зол. Виділ завів у домівці Т-ва деякі уліпшення і подбав за модерне лікарське знаряддя.

Новий Виділ вибрали Загальні Збори через акламацію у такім складі: о. д-р Фіголь (голова), пані Перфецька, Конрадова, д-р Воєвідка, д-р Горалевич і д-р Цимбалістий (члени виділу); пані: Ніжанковська, Кордюкова, О. Рудницька (заступниці). Голови секцій: пані: Раковська, Рудницька М. (порадня), Зарицька (дорост. мол.), Донцова (бібл.), проф. Радзикевич (видавн.). До ревізійної комісії ввійшли: інж. Сербин, проф. Галицька, проф. Павлюх.

У своїй праці навязало Т-во контакт з іншими подібними інституціями, щоби спільно

Діточа оселя ім. Митр. Шептицького в Підлютім.

В слід за оголошенням Українського Гігієнічного Т-ва про Кліматичну Стацію на Соколі к. Підлютого для молоді від 14 літ, Управа Діточої Оселі в Підлютім подає до відома, що для дітей від 7 до 14 літ життя (хлопців і дівчат) відбудеться оселя в часі від 4. липня до 2. серпня ц. р. для хлопців і дівчат рівночасно. Оселя в цьому році є приміщена в прегарнім, на ту ціль здвигненім власнім будинку. Запевнений виховний нагляд і постійна лікарська опіка. Здоровий та добрий харч пять разів денно. Незвичайно гарна й здорова околиця, доцільна програма діточих занять, рухові забави й гри та діточа руханка під доглядом фахового учителя. Сонячні і водні купелі під постійним наглядом лікаря оселі. Загальну опіку з рамени Українського Краєвого Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодю має о. проф. А. Бучацький. Зголошення приймається до 15. червня ц. р. Оплата за побут на селі 60 зол.

По інформації та зі зголошеннями належить звертатися до п. Степана Куриловича, Львів, вул. Театинська ч. 27. II. пов. або до опікуна оселі о. проф. А. Бучацького, Львів, вул. Потоцького 104. III. пов. Є також кілька місць для незаможних дітей по зниженій оплаті і подання в цій справі приймає опікун оселі. При письменних запитах треба долучити марку на відповідь. Про виїзд оселі будуть всі учасники повідомлені.

—o—

ний ум повели його, всупереч традиціям і тактикам своєї партії на дорогу творчої, реальної роботи.

Цікава ще одна розмова Штреземана з президентом підчас одних офіціяльних відвідин:

„Цього ранку приняв мене президент. Я звернув йому увагу на те, що ми напередодні важкої економічної кризи, що ми не зможемо подолати її без чужинних кредитів і що треба засувати собі способи, якими будемо поборювати комуністів, на випадок їхньої агітації та зростаючого безробіття. Президент вислухав мене, живо зацікавлений. Знову прокинулося в мені враження, що цей чоловік старається збагнути причину кожної справи, зясувати собі її можливо докладно, хоча при цьому всьому він консервативний до глибини душі. Він незвичайно скромний і це проявляється в нього висказом, як ось наприклад: „Мені трудно освоїтися з гадкою про вступ Німеччини до Ліґи Народів, але щож, це не мої переконання тут рішають“. І він не гнівається (це найважніше! — прим. перекл.), коли його впевняти, що воно не так, як він каже“.

Дальші заввагги про Гінденбурґа менше цікаві. Штреземан уже мабуть обзнакомлений з його особою й тактикою і не находить у ньому нічого нового.

Дня 10. квітня ц. р. вибрали Гінденбурґа вдруге президентом. Сім літ минуло від перших виборів, а підложжя його успіху зовсім інакше. Щож, вибрали його й серед найбільшого невдоволення своєю волею, серед найгорячішої агітаційної боротьби. Твердий народ ті німці й шанує твердих проводирів.

—o—

Ліста німецького уряду скомплетована.

БЕРЛІН, 2. VI. ПАТ. Сьогодні оголосили такий офіціяльний комунікат: Президент Німеччини на внесення фон Папена іменував міністром закордонних справ амбасадора Нойрата, міністром фінансів ґр. Шверінґ-Кросіґа, міністром справедливости Ґіртлера. Тимчасове керівництво м-ства праці одержав д-р Вармбольд. Так ліста нового уряду вже скомплетована. Амб. Нойрат має 69 літ; в 1919 р. був послом у Копенгаґені, а в рр. 1922—1930 амбасадором при Квіриналі, опісля перейшов до Льондону на становище амбасадора. На тім становищі оставав досі.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Веселий день у друкарні

Друкарська робота — річ нелегка. Вимагає фізичної і умової напруги, тому не дає можности перекинутися словом, чи навіть подумати про щось іншого. Через те так рідко блисне усміх серед сірих стін і запорошених скриньок.

Але буває час-до-часу, що в друкарні настає веселий день. Тоді всі складачі, хоч і похилені над роботою, але всміхнені і веселі.

Заходжу вчора до друкарні і бачу, що саме такий день ускочив люди.

— Що сталося? — питаю.

Показують мені на гурток людей, що стовпився коло одного складача.

„Анум"!

Видає катальог виставки графіки... Але то ще пів біди — от фотографії, підписи і тільки. Зате анонси — ось клопіт.

Тому зібрався майже в повнім складі біля складача і сушить йому голову.

Коли складачеві сушити голову трохи — він злий, коли дуже — він сумний, а коли ще більше як дуже — він сміється. Особливо, коли це роблять люди, які зайшли перший раз у друкарню, або коли це малярі.

Малярі бояться за „образ" сторінки і весь час тремтять. На нещастя, заки вони нарадяться і видадуть диспозиції — складач уже давно зложив текст. Але склад можна змінити, а ще коли є докладна інструкція. Складач, без слова нарікання, починає зміняти. „Анум" за той час йде знову на нараду. Коли сторінка зовсім змінена — тоді „Анумісти" приходять до переконання, що „перше було ліпше".

Тепер складач береться на хитрощі: вдає, що зміняє, а на ділі тільки листівки переставляє. Малярі хвилю заглядають йому під пальці, а потім ще раз радяться.

За пів години заявляються остаточно і невідклично:

— Ні, таки другий раз було ліпше. Змініть!

— Прошу дуже, вже змінена.

І показує їм нерухану сторінку.

Всі вдоволені.

В друкарні місця обмаль, друкарські станки густо, перехід вузький. Біда булаб, колиб не одна щаслива обставина: коректори катальогу виставки були ріжного росту. На переді Драган, за ним Ковжун, а ззаду високий Іванець. Не забирали багато місця і всі три одночасно могли доглядати роботи. Тільки час-до-часу скупчувались, а тоді складач мав нагоду подумати і... відітхнути. Деколи встиг і піт обтерти.

Шановні Громадяне! Коли катальог виставки родився з таким накладом енергії, то щож казати про саму виставку! Там пріла друга половина „Ануму", навіть стіни перемальовувала.

В неділю в полудне буде відкриття виставки в салях Музею Тов. ім. Шевченка.

Хтось скаже:

— Якжеж так? І на Сокільське Свято і на виставку?!

Зовсім добре!

Виставка в полудне, а Сокільське Свято по полудні.

Прекрасно можна провести неділю!

Галактіон Чіпка.

Міжнародня господарська конференція.

Президент Гувер поручив американському амбасадорові в Льондоні Мельонові, щоби згодився на англійський плян скликати міжнародню господарську конференцію, але під умовиною, що конференція не буде займатися воєнними довгами та відшкодуваннями.

працювати над здоровлям і матеріяльним забезпеченням молоді. На перешкоді праці Т-ва стоїть брак зрозуміння громадянства для завдань цієї інституції, в передусім серед тих, для яких у першій мірі ця інституція призначена.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ЗБРОЙНЕ ПОВСТАННЯ В ІРЛЯНДІЇ?

Англійська фльота виплинула на повне море. Пояснюють це як маневри, хоч маневри не були заповіджені. Адміраліція відкликала всі відпустки, признані старшинам і рядовикам воєнної фльоти. У Девенпорті та Портмавті виплинули кружляки з торпедовцями й контрторпедовцями. Фльота поділилася на фльотилі та стала патролювати Канал Ля Манш і Атлянтійський океан на схід від Ірляндії.

Маневри ці пояснюють вістками, що Де Валера приготовив замах на Ульстер. Змобілізовані відділи ірляндської армії ждуть приказу до походу в місцевостях Картінгфорт, Кінгтон, Кльонеф, Донделл. Де Валера жде лише на зброю та муніцію. Англійська розвідка довідалася, що з кількох европейських пристаней виплинули кораблі з транспортами зброї. Англійська фльота має не допустити до перепачкування тієї зброї.

ЯПОНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ПІД ОХОРОНОЮ ВІЙСЬКА Й ПОЛІЦІЇ.

З Токіо повідомляють, що підчас переїзду пісаря Гірогіто з палати до парляменту окупувала повозку кіннота. Поліцаї на мотоциклях робили службу на вулицях. Перед парляментом було 300 поліцаїв. Вони пильнували парляменту підчас нарад. Засідання пройшло спокійно. Сесія парляменту потреває три тижні. Займатиметься передовсім господарськими справами.

ПОЛЬСЬКИЙ БАНК НЕ ПРОДАЄ ДОЛЯРІВ.

Банк Польський у Варшаві постановив не продавати долярових банкнотів, а дальше купувати їх.

Грошова біржа.

Доляр Зл. Держав 8.87, 8.89, 8.85. Голяндія 361.30, 362.20, 360.40, Льондон 32.85, 33.01, 32.69, Нюйорк 8.8, 8.9, 8.8, Нюйорк тел. 8.904, 8.924, 8.884, Осльо 165.00, 165.83, 164.17, Париж 35.14, 35.23, 35.05, Прага 26.39, 26.45, 26.33, Швайцарія 174.48, 174.91, 174.06, Італія 45.75, 45.98, 45.52, Берлін 2.10.85.

—o—

НОВИНКИ

— **Конфіската „Діла".** Попереднє (121) число „Діла" сконфіскувало городецьке староство за статейку п. з. „Українська кооперація і Східні Торги". Це 17-та з черги конфіската „Діла" в цьому році.

— **Цирк Станевських** розтаборився на великій площі Бема і починає свої вистави 3-го ц. м. в год. 8.30 веч. Поруч цирку є звіринець, який можна оглядати весь день. Цирк має власну радієву стацію та орхестру.

— **Нова книжка фон Ерцена про Польщу.** Німецький журналіст Ф. В. фон Ерцен, автор голосної, в Польщі забороненої книжки „Дас іст Полен" видав тепер нову книжку п. з. „Польща при роботі" (Полен бай дер Арбайт). Тенденцією цієї книжки є доказати державну нельояльність польської меншости в Німеччині, інспіровану та завогнювану Польщею. Катовицька „Польонія" докоряє з цієї нагоди міністерству закорд. справ у Варшаві, якого „бенямінком" був колись згаданий журналіст, коли ще як кореспондент берлінської преси перебував у Варшаві. Завдяки, мовляв, цій специяльній опіці відчинялись не одні двері перед ним, які нормально булиб замкнені. Інакше не мав би фон Ерцен таких докладних інформацій про Польщу, як ті, які має. Нову книжку називає „Польонія" безличним пашквілем.

— **З викраденого чека виросла ціла афера.** У звязку з крадіжю грошевого чеку на львівській почті арештовано почтового урядовця Еміля Яворського, в якого мешканні найшли чек на 1.000 франків. Крім чека найшли ще й багато грошевих листів, отворених, із яких видно викрадено гроші. Арештований Яворський до крадежі чека не признався а сказав, що чек той дав йому товариш почтовець Маріян Фуглевич (Кінги 10). Фуглевича також арештували. Підчас слідства виявилося, що Яворський мав військові документи дипл. майора, документи військових відзначень, легітимацію Стшелецкого Звйонзку, оборонця Львова і т. д. Ті документи фальшиві, а Яворський при війську був лише плютоновим. Тому відповідатиме не лише за крадіж, а й за сфальшування документів. Слідство в справі крадежі чеку ще не покінчене й може принесе ще більші несподіванки.

— **Президент помилував убивника.** Президент Польщі помилував засудженого стрийським наглим судом шевця Йос. Хировського, який вбив свою жінку й кинув під поїзд. Карту смерти замінили Хировському на безречинцеву вязницю.

— **Трагедія інваліда.** В Глубічку Великім пов. Тернопіль, живе інвалід Іван Пітак, якому ампутували обі руки наслідком ран, одержаних на війні. Спершу він перебував у львівському домі для інвалідів, де познакомився зі своєю теперішньою жінкою Юлією, яка й вийшла за нього замуж. Однак їх пожиття не було щасливе і Юлія рішила позбутися свого чоловіка. Вечером 22 травня ц. р. вона посадила його коло себе і витягнувши сховану в ліжку сокиру, вдарила його двічи по голові. Пітак кинувся до дверей, але вони були замкнені. Щоби схоронитися перед жінкою, він сховав голову під ліжко. Тоді жінка рубнула його сокирою в плечі, а сама побігла на постерунок поліції й сказала, що вбила чоловіка. До хати прийшли поліціянти і ствердили, що безрукий інвалід жиє. Жінку арештували.

— **Цілі села грабують потяги.** У звязку з частими нападами на залізничі потяги і грабунками на залізничих стаціях у північно-західній Польщі, міністерство шляхів скликало конференцію з представниками поліції, щоб обміркувати засоби безпеки та охорони. На конференції стверджено, що при деяких залізничих шляхах цілі села займаються нападанням на товарові потяги та грабунками.

— **Дрібні вісти.** В Ременові пов. Львів стріляв хтось до поліціянта Весоловського, як переходив у ночі селом. — Львівський архитект Заремба після зізнань у процесі Ґорґонової виїхав зі Львова і пропав без сліду. — На залізничому шляху Ходорів—Підвисоке занялися від іскри паровозу на терені громади Жовчів пов. Рогатин старі залізничі пороги. Згоріло сто кількадесять штук. — Біля Трускавця перевернувся автобус з 7 пасажирами, наслідком чого дві особи тяжко потовклися. — В Старгороді пов. Сокаль втопилася в Бузі 8-літна дитина в часі шкільної прогульки.

— **Теж наслідки кризи.** Одна із найбогатших колись інституцій в Австрії „Віденська Академія Наук" терпить тепер великі матеріяльні недостатки. В останньому часі уряд перестав виплачувати признані їй субвенції і, як подає „Берл. Тагеблят", академія не має навіть чим заплатити направи годинника, що міститься в її будинку.

— **Американські інваліди** дуже занепокоїлися заявою президента Гувера про важкий стан державних фінансів. Багато із них не дістає вже довший час рент. Вони рішили зробити перед президентом демонстрацію. Перед кількома днями вони обсадили всі потяги, що їхали з південних стейтів, повикидали інших пасажирів і стероризувавши машиністів, веліли везти себе до Вашингтону. На протязі одного дня приїхало їх шість потягів. У Вашингтоні розташувалися в ресторанах і каварнях коло Білого Дому та дожидають нових інвалідських транспортів. Тимчасом влада стягає в загрожені місця поліцію, готова недопустити до заповідженої демонстрації.

— **Протест румунських професорів.** Професори румунських середніх шкіл зібралися в Букарешті на віче, на якому винесли резолюції, що осуджують різко діяльність уряду і протестують проти неправильної виплати пенсій державним службовцям. Міністр освіти наказав проти них дисциплінарне доходження, яке скінчиться тим, що всі учасники віча втратять службу.

— **Тиф на Радянщині.** В околицях Ізяслава на радянській Волині панує тиф, що поширився в 40 селах. Хорує коло 1.200 осіб, з яких 110 вже умерло. Причиною пошести є лихе харчування і брак паші для худоби, бо радянська влада сконфіскувала в останніх місяцях 75 прц. збіжа та сіна, яке вислала на Сибір.

— **Ґорґулов бувший чекіст.** Французька слідча комісія глядає дальше свідків, що могли би ствердити тотожність особи Ґорґулова. Бувший козацький отаман Богаєвський, що живе в Парижі, дістав від б. донського козака Лазарева, що живе в місті Тарб, повідомлення, що переглядаючи французькі газети, побачив портрет Ґорґулова і пізнав у ньому колишнього чекіста з Ростова над Доном. Богаєвський передав цей лист поліції, яка й вислала до Тарб свого інспектора. Лазарев потвердив перед ним своє відкриття. Інспектор привіз його до Парижа, де переведено конфронтацію з Ґорґуловом. Лазарев рішучо заявив, що вбивник президента Думера це бувший чекіст із Ростова.

— **З Т-ва Прихильників Мистецтва у Львові.** У Палаті Мистецтва на площі Східних Торгів отворено велику весняну виставу образів та ґрафіки львівських артистів (А. і К. Стефановича, А. Марковського, Юр. Адама, Вікт. Горинської, В. Журавського, Й. Кагане). В голі розвішені килими з робітні в Дрогоївці та Лядичині. Вистава отворена до 8. червня, щодня від год. 10 до 19 веч. Доїзд трамваями ч. 11.

— **Капеля „Дніпро".** Українська Наддніпрянська Капеля „Дніпро" після своїх концертів у Станиславові (8. травня) і Коломиї (15. травня), з яких 50 прц. чистого доходу у квоті 107 зол. 85 сот. управа капелі зложила для голодуючих гуцулів, виїхала в дальшу туру по Городенщині і Снятинщині. Управа капелі в часі своєї подорожі задумує уладити ще кілька концертів з призначенням доходу для голодуючих гуцулів.

— **Союз Укр. Студ. „Основа" в Данціґу** подає до відома, що в біжучому, літньому семестрі 1932 р. покінчили данціґську техніку з дипльомами інжинірів: Тарас Грушкевич — виділ будівельний, Роман Кордуба — виділ електричний, Богдан Галущинський — виділ електричний, Андрій Озарків — виділ електричний.

Відозви й комунікати.

Заклик до українського жіноцтва міста Львова і львівського повіту.

Філія Союзу Українок на місто Львів і львівський повіт приступає в цьому році до великої праці, якою є згуртування всіх українських жінок у Кружки С. У. Нині кожна людина відчуває потребу товариства, в якому найшлаб усе те, що їй потрібне і що її цікавить. Ми жінки не повинні стояти позаді, але гуртуватися також у товариствах, Кружках С. У., які дадуть нам опертя в богатьох наших справах, дадуть нам віру у власні сили і можність боротися з цими злиднями, які так нищать наш нарід. Освідомлюючи себе взаїмно, чи то в справах жіночої освіти, виховання дітей і гігієни чи то в суспільних справах взагалі, станемо дійсно жінками, які розуміють, що від них залежить добро нашого народу і добро родини.

Гуртуючи все свідоме і патріотичне жіноцтво виконаємо велике діло зєднання всіх наших сил для відродження Українського Народу. Ніякі особисті ріжниці, ні інші перепони не повинні здержувати нас від цієї вищої цілі. Союз Українок має великі завдання, прямує до обєднання всіх національних укр. жіночих сил і тому є жіночою національною понадпартійною організацією.

Приступаючи до організаційної праці, У. С. на місто і повіт Львів скликує довірочну нараду всіх укр. жінок міста і повіту Львова на день 5. червня ц. р., на яку просимо численно прибути. Ні одної членки читальні „Просвіти“ і Кружка С. У., ні одної свідомої жінки не повинно бракувати на цій нараді. Не даваймо собі свідоцтва незрілости і памятаймо на слова Уляни Кравченко:

Будьмо єдністю сильною-мудрою
Єднаймося в ділі відбудови
Будуймо велич Вітчини.

Тому явіться всі і повідоміть про це всіх жінок, яким залежить на добрі нашого Народу.

Дня 1. червня, год. 1-ша вполудне мусите явитися на спільній нараді-анкеті, яка відбудеться у Львові в домівці Союзу Українок Підвалля ч. 7. І. пов.

ЗА ВИДІЛ:

Марія Колтунюкова голова. *Крохмалюк Олена* орґ. реф.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

СПОРТ.

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОПАНИЙ МЯЧ.

Австрія. Відень. Австрійську чашу добула Адміра яка у фінальовій стрічі перемогла ВАЦ-а 6:1. Змагання за мистецтво (28. V.): Австрія — Слован 4:0, Вакер — Рапід 3:2 і Нікольсон — Спортклюб 1:0. У вівторок (31. V.) кандидат до II. ліги Гакоаг переміг несподівано ВАЦ 3:1, в змагання двох найповажніших претендентів до мистецтва Адміри й Вієнни закінчилися ремісовим вислідом 4:4, наслідком чого ситуація, як на початку, так і на кінці табелі, дальше неясна. Провадить Адміра 29 п., 2) Вієнна, 3) Австрія і 4) Рапід (по 27 п.), 5) ВАЦ 21 п.

Голяндія. Амстердам. Міжнародні змагання Чехословаччина — Голяндія закінчилися заслуженою перемогою чехів 2:1.

Італія. Мистецтва копаного мяча добігають до кінця. Найповажнішим кандидатом на мистця є Ювентус (Турин), який переміг в Римі Ляціюм 3:0, 2) Больонія, 3) Рома.

Злуч. Держави — Австралія 3:0. Фінальові змагання в сітківці за чашу Дейвіса, у яких Злуч. Держави добули мистецтво американської стрефи.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 2.VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 0·00 зол., за літру молока 20—21 сот., літру сметани 1·00 зол., кору кмень 3·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Пятниця, 3. VI. год. 7.30 веч. „Слідство“.

Субота, 4. VI. год. 8. веч. „Бурашонові клопоти“.

Неділя, 5. VI. год. 8. веч. „Бурашонові клопоти“.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 3. VI. год. 8. веч. „Бурашонові клопоти“.

Субота, 4. VI. год. 7.30 веч. „Слідство“.

Неділя, 5. VI. год. 7.30 веч. „Слідство“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мавас, син джунглів“, „Романтична ніч“.

КАСІНО: „Чужим вільно цілувати“ (Норма Шірер).

КОПЕРНИК: „Д-р Джекиль і мр Гайд“ та Вбивство през. Думера.

ЛЕВ: „Злочин“, „Божевільна ніч“.

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джекиль і мр Гайд“ та Вбивство през. Думера.

МІРАЖ: „Спокуса“ (Ґрета Ґарбо).

ОАЗА: „Хресні батьки“, „Серце на якорі“.

ПАН: „Чотирьох із леґії“.

ПАЛЯС: „Тайна Габсбурського двору“.

ПАСАЖ: „Панцирне авто“, „Пропала жінка“.

ПРОМІНЬ: „Кров на піску“.

СОНЦЕ: „Поліцмайстер Тягеєв“.

СТИЛЕВЕ: „Леґіон хоробрих“, „Вічне полумя“.

УТІХА: „Тайна китайської дільниці“, „Пострах Тексасу“.

ХИМЕРА: „Співачка зі завулка“.

Програма радіо.

Субота, 4. червня 1932.

Ляйпціг (259,3) 20.00 „Ліґен габен курце Байне“ діточа кантата, 20.30 кабарет. **Мор. Острава** (263,6) 18.25 Хор, **Братислава** (278,8) 12.30 Концерт, 19.00 Югосл. пісні. **Штрасбурґ** (345,2) 20.30 „Ле Гран Моґоль“ оп. Одрана, **Штутґарт** (360,6) 20.00 „Ді шлімен Бубен“ фарса Нестроя, „Боротьба народів“ радіопопурі, **Гельсінгфорс** (368,1) 19.05 Спів. квартет, 19.50 Фінл. пісні Ано Сіміле, **Сотенс** (403,8) 17.00 Свято швайц. композиторів, **Берлін** (419) 19.10 „Сицилійська вечірня“ оп. Вердія, **Рим** (441,2) 20.45 „Пуритани“ оп. Белінія, **Будапешт** (550,5) 19.40 Мад. пісні, Мик. Седи, **Харків** (937,5) 15.00 Концерт для дітей, 18.00, 24.00 Концерт, 20.00 Муз. літ. вид. **Ленінград** (1000) 14.30, 6.00, 18.00, 18.30. **Давентрі** (1554,4) 10.45 Свято уродин короля, 12.15, 13.30, 15.30 Концерт, 18.45 Спів. Ріта Мекей (сопр.). **Кеніґсвустергавзен** (1634,9) 14.00 Трансм. 16.30 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 4. червня 1932.

12.10 Шк. поранок. (муз., спів), 12.45, 14.45 Грамофон, 13.20, 22.45 Метеор. ком., 16.05 Госп. ком., біржа, 15.15 Військ. вістка для всіх, 15.25 Авд. для хорих, 15.45 Концерт оркестри, 16.30 „Світова кріза та техніка“, 16.55 Для дітей „Качачий став“, 17.20 Концерт легкої оркестри, 19.25 „Перегони“, балачка, 19.40 Спорт, 20.15 Легка музика, 21.55 „Весна, цвіти та люди“, 22.10 Шопенові твори, 22.50 „На крилах музики через життя“.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дирекція прив. учит. жіночої семінарії СС. Василіянок у Львові (вул. Потоцького 95) подає отсим до відома, що почавши від 1. вересня ц. р. буде вести ось такі роди шкіл: а) **VI-клясову вселюдну школу для дівчат,** до якої буде приймати також хлопців до кляс 1, 2, 3 і 4; вписи до вселюдної школи приймається від 6. червня ц. р. б) **II., III., IV. і V. курс учит. семінарії** (I. курсу вже не буде). В справі евент. принять кандидаток на II., III. і IV. курс семінарії зволять інтересовані порозумітися особисто, або листовно з Управою. **Обі школи мають права державних шкіл.** При семінарії находиться інтернат, ведений кваліфікованими силами. — **Управа.** 1970 1—2

Стислі реколекції для студенток вищих шкіл і абсольвенток середніх шкіл відбудуться в р. 1932 у Львові в Інституті СС. Василіянок при вул. Длуґоша 17 в днях від 29. VI. вечором до 3. VII. рано. Учасниці мають явитися в реколекційнім домі найдалі 29. VI. 1932 в год. 18.30. Зголошення письменні та устні приймає Марійська Дружина Студенток, Львів, Длуґоша 17, в год. від 14—16. до 28. червня 1932. Треба мати зі собою: коцик, простирало, подушечку, ручник, молитвеник і нотатку. Оплата за весь час зол. 8 (можливі є знижки від 50 проц.). 1—2

На „Рідну Школу“ зложили ВП. Теофіль, Северин і д-р Олександер Рибачевські 100 зол. замісць окремих повідомлень про смерть батька бл. п. Осипа Рибачевського і замісць подяки Всч. о. Пароховi Василеві Паляницькому і численним священикам за відправу похоронів, а громадянам Судової Вишні і Ляшок Гостинних за участь у похоронах, як також замісць подяки за устні, письменні і телеграфічні заяви співчуття. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ХТО вибирається на літниско до Шешор, дістане цілий харч або частинно, себто обід або вечеру по умірковаиих цінах. Покій у сусідстві з цілим умебльованням коштує 30—40 зол. місячно. Зголошення приймає І. Бурачинська, Шешори повіт Косів, почта Пістинь. 1938 2—2

ДЛЯ ЛІТНИКІВ винайму кімнату 1 або 2 з харчем у чудовій околиці Карпат. Ліси чатинні до прогульок під селом, купелі в Свічі. Харч першорядний, ціни низькі. П. Особа, упр. школи в Людвиківці, п. Велдіж. 1959 2—2

УКРАЇНСЬКА машинка до писання, мала, Ремінгтон-портабель на продаж за 50 долярів. Відомість: Львів, Сапіги 33, паперовий склеп Ляндава. 1967 1—1

ІНЖ. ІВАН СВІРСЬКИЙ пр. землемір (ґеометер) у Львові переніс канцелярію на Домбровського площу ч. 8 (коло вул. Хорущини). 1966 1—2

Передплачуйте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗАПРОСИНИ ДО ПЕРЕДПЛАТИ.

Кооператива „РІДНА ШКОЛА“ у Львові, Ринок 10

видає від нового року 1932

ІЛЮСТРОВАНИЙ ПІВМІСЯЧНИК

„РІДНА ШКОЛА“

для всього українського громадянства.

„РІДНА ШКОЛА“ — це трибуна у найживотніших підставових справах української нації, якими є шкільництво й виховання та дороговказ у її змаганнях.

„РІДНА ШКОЛА“ лучить невидимими нитками поневолі розділені і по цілому світі розпорошені українські одиниці для осягнення збірними зусиллями Великої Мети.

В „РІДНІЙ ШКОЛІ“ друкують свої праці найвизначніші українські письменники, педаґоґи та суспільні діячі з краю і зпоза кордону.

„РІДНА ШКОЛА“ повинна найтися в руках кожного свідомого українця, в кожній українській установі, в кожній шкільній, читальняній, кооперативній і приватній бібліотеці.

Станьте передплатником „Рідної Школи“ і тим причинитеся до скріплення сили й відпорности Української Нації.

Передплата в краю виносить:

місячно 1 зол., чвертьрічно 3 зол., піврічно 5.50 зол., річно 10.00 зол. Для Заграниці: 2 дол. на рік, 1 дол. на пів року.

Адреса:

„РІДНА ШКОЛА“, ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10. Конто ПКО. 153.427. Телефон 77-52.

50 долярів нагороди

за зворот пакету львівських векслів згублених по дорозі з вул. Яблоновських на вул. Миколая (ДЛЯ ЗНАХІДЧИКА БЕЗВАРТІСНІ). ЗАХОДИ В СПРАВІ УНЕВАЖНЕННЯ ПОРОБЛЕНО. Зголошення: Е. ШТЕРН, ЛЬВІВ, ЯБЛОНОВСЬКИХ 34 а. ТЕЛ. 95-28.

ВИДІЛ Т-ВА „УКРАЇНСЬКА СТУД. ГРОМАДА“ В КРАКОВІ

взиває своїх довжників, б. членів Т-ва, щоби до дня 20. червня 1932 р. вирівняли свої зобовязання зглядом Т-ва У. С. Г. Остерігаємо всіх заінтересованих, що по упливі того речинця справу віддаємо на судову дорогу. Взиваємо наступних Товаришів вирівняти залеглости в Т-ві У. С. Г. в Кракові:

Логуша Володимира, б. студ. прав 28 зол., Шлапака Степана, б. студ. прав 38 зол., Сілецького Володимира, б. студ. філ. 22 зол., Кульчицького Теодора, б. студ. філ. 12 зол., Тріску Івана, б. студ. філ. 50 зол., Созанського Романа, б. студ. філ. 55 зол., Маєровського Степана, б. студ. філ. 45 зол., Карпінцівну Ст. б. студ. філ. 226 зол., Григоровича М. б. студ. прав 22 зол., Матчака Теод., б. студ. філ. 20 зол., Банаха Олекс., б. студ. мед. 22 зол., Савицького Юр., б. студ. прав 68 зол., Устіяновського Б., б. студ. мед. 45 зол., Галана Яросл., б. студ. прав 25 зол., Вацика Миколу, б. студ. філ. 32 зол.

Дальший виказ довжників Т-ва У. С. Г. подамо другим разом. Гроші просимо слати на адресу Т-ва „Українська Студ. Громада“ — Kraków, Uniwersytet Jagiellońskі.

ЗА ВИДІЛ:

Ковалів Ярослав голова. Сташко Теодозій секретар.

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.

В переписці треба зазначувати: **Ausland - Abteilung.** Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490) Почтове конто у Берліні: **Berlin, N-r 129—3.111.**

„К І Н О“ ч. 11—12 з причини зміни льокалю друкарні появиться в розпродажі 4. червня ц. р.

Цікавий зміст, багато ілюстрацій.

Адреса: КІНО, Львів, Бляхарська 11

Величезний, чотиромаштовий, у Польщі найбільший

ЦИРК СТАНЄВСЬКИХ

Лише на короткий час у Львові!

Сьогодні в пятницю 3. червня в год. 8.30 веч.

ВІДКРИТТЯ ЦИРКУ на площі Бема —

(доїзд трамваями 2, 3, 5 і 8).

Знаменита програма світових атракцій. Ревеляційні пописи артистів 5 частин світа. Чолові сили европейських цирків.

Велика парада рас і людей.

При цирку величезний власний звіринець.

УВАГА! В суботу дня 4. і в неділю дня 5. червня по 2 вистави денно, в год. 4-ій попол. і 8·30 веч. **В суботу на пополудневу виставу ціни місць знижені.**

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10